LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS (ES) 2021/2271

(2021. gada 11. oktobris)

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Orhūsas konvencijas Pušu sanāksmes septītajā sesijā attiecībā uz atbilstības lietām ACCC/C/2008/32, ACCC/C/2015/128, ACCC/C/2013/96, ACCC/C/2014/121 un ACCC/C/2010/54

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Ar Padomes Lēmumu 2005/370/EK ([1]) 2005. gada 17. februārī Eiropas Kopienas vārdā tika apstiprināta Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ("Orhūsas konvencija") ([2]).

(2) Savienība Orhūsas konvencijā noteiktos pienākumus attiecībā uz savām iestādēm un struktūrām īstenoja ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1367/2006 ([3]).

(3) Ievērojot Orhūsas konvencijas 15. pantu, tika izveidota Orhūsas konvencijas Atbilstības komiteja ("Atbilstības komiteja"). Atbilstības komitejas kompetencē ir izvērtēt, kā Orhūsas konvencijas Puses pilda savus minētajā konvencijā noteiktos pienākumus.

(4) Orhūsas konvencijas Pušu sanāksmes ("Pušu sanāksme") septītajā sesijā 2021. gada 18.–20. oktobrī jāpieņem lēmums VII/8f par to, kā Savienība pilda savus Orhūsas konvencijā noteiktos pienākumus ("lēmums VII/8f"), tostarp jo īpaši Atbilstības komitejas konstatējumus un ieteikumus lietās ACCC/C/2008/32 un ACCC/C/2015/128. Lēmums VII/8f attiecas arī uz Atbilstības komitejas konstatējumiem lietās ACCC/C/2013/96 un ACCC/C/2014/121 un ziņojumā par pieprasījuma ACCC/M/2017/3 īstenošanu saistībā ar lēmumu V/9g (lieta ACCC/C/2010/54).

(5) Konstatējumi lietās ACCC/C/2008/32, ACCC/C/2015/128, ACCC/C/2013/96 un ACCC/C/2014/121 Pušu sanāksmei tiks iesniegti ar lēmumu VII/8f, ar ko tie iegūtu Orhūsas konvencijas oficiālas interpretācijas statusu un kļūtu saistoši Orhūsas konvencijas Pusēm un Orhūsas konvencijas struktūrām.

(6) Atbilstības komiteja 2017. gada 17. martā iesniedza Savienībai savus konstatējumus lietā ACCC/C/2008/32 par piekļuvi tiesu iestādēm Savienības līmenī. Atbilstības komiteja savu konstatējumu 123. punktā nosprieda, ka "konkrētā konvencijas Puse neizpilda konvencijas 9. panta 3. un 4. punktu attiecībā uz sabiedrības locekļu piekļuvi tiesu iestādēm, jo ne Orhūsas regula, ES Tiesas judikatūra neīsteno un neizpilda no minētajiem punktiem izrietošos pienākumus".

([1]) Padomes Lēmums 2005/370/EK (2005. gada 17. februāris) par to, ka Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 124, 17.5.2005., 1. lpp.).

([2]) OV L 124, 17.5.2005., 4. lpp.

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 264, 25.9.2006., 13. lpp.).

(7) Kad Savienība parakstīja Orhūsas konvenciju, tā Orhūsas konvencijas struktūrām deklarēja un, apstiprinot Orhūsas konvenciju, atkārtoti apstiprināja, ka "Kopienas institucionālajā un juridiskajā kontekstā (..) Kopienas iestādes konvenciju piemēros saskaņā ar pašreizējiem un turpmākiem noteikumiem par piekļuvi dokumentiem un citiem attiecīgajiem Kopienas noteikumiem jomā, uz ko attiecas konvencija".

(8) Regulā (EK) Nr. 1367/2006 paredzētā administratīvā pārskatīšanas procedūra papildina Savienības vispārējo sistēmu par pārskatīšanu tiesā, un šī sistēma ļauj sabiedrības pārstāvjiem pieprasīt administratīvu aktu pārskatīšanu, iesniedzot tiešas pārsūdzības tiesā Savienības līmenī, proti, saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 263. panta ceturto daļu un – saskaņā ar LESD 267. pantu – ar lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurus iesniedz valsts tiesas, kuras ir neatņemama daļa no Savienības sistēmas atbilstoši Līgumiem. Minētajā sistēmā būtiska loma ir valsts tiesu pilnvarām lūgt, lai Eiropas Savienības Tiesa sniedz prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar LESD 267. pantu. Saskaņā ar LESD 267. pantu dalībvalstu tiesas ir neatņemama daļa no tiesā īstenotās Savienības tiesību aizsardzības sistēmas, kurā tās darbojas kā Savienības tiesību vispārējās jurisdikcijas tiesas ([4]).

(9) Ņemot vērā Atbilstības komitejas paustās bažas lietā ACCC/C/2008/32, Komisija 2020. gada 14. oktobrī iesniedza priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1367/2006 ("Regulas (EK) Nr. 1367/2006 grozījums"). Abi likumdevēji par Regulas (EK) Nr. 1367/2006 grozījumu politisko vienošanos panāca 2021. gada 12. jūlijā. Regulas (EK) Nr. 1367/2006 grozījums nodrošinās, ka Savienības tiesību akti atbilst Orhūsas konvencijas noteikumiem par tiesu pieejamību vides jautājumos tādā veidā, kas ir saderīgs ar Savienības tiesību aktu pamatprincipiem un tās tiesā īstenotās pārskatīšanas sistēmu.

(10) Komisija informēja Atbilstības komiteju par abu likumdevēju panāktās politiskās vienošanās attiecībā uz Regulas (EK) Nr. 1367/2006 grozījumu detaļām un iesniedza Atbilstības komitejai minētā grozījuma teksta konsolidēto versiju. Komisija turklāt informēja Atbilstības komiteju par likumdošanas procedūras turpmākajiem posmiem un par to, ka Regulas (EK) Nr. 1367/2006 grozījuma stāšanās spēkā jāparedz vēlākais 2021. gada novembra sākumā. Tāpēc lēmumā VII/8f būtu atzinīgi jānovērtē pasākumi, kas jāievieš ar Regulas (EK) Nr. 1367/2006 grozījumu, un tajā būtu jāatzīmē, ka pēc Regulas (EK) Nr. 1367/2006 grozījuma stāšanās spēkā ar to būs pilnībā ņemti vērā Atbilstības komitejas konstatējumi lietā ACCC/C/2008/32.

(11) Atbilstības komiteja 2021. gada 17. martā iesniedza Savienībai savus konstatējumus lietā ACCC/C/2015/128. Atbilstības komiteja nosprieda, ka Savienība pārkāpj Orhūsas konvenciju, jo tā nenodrošina sabiedrības pārstāvjiem piekļuvi administratīvām vai tiesas procedūrām, kas vajadzīgas, lai apstrīdētu lēmumus par Komisijas veiktiem valsts atbalsta pasākumiem.

(12) Atzīstot Atbilstības komitejas paustās bažas un konstatējumus lietā ACCC/C/2015/128, Komisija kā daļu no kompromisa, kura rezultātā tika panākta politiskā vienošanās par Regulas (EK) Nr. 1367/2006 grozījumu, sniedza paziņojumu, kurā tā apņēmās "izanalizēt konstatējumu ietekmi un novērtēt pieejamās iespējas. Šo novērtējumu Komisija pabeigs un publicēs līdz 2022. gada beigām. Līdz 2023. gada beigām Komisija attiecīgā gadījumā nāks klajā ar pasākumiem šīs problēmas risināšanai, ņemot vērā ES un tās dalībvalstu pienākumus saskaņā ar Orhūsas konvenciju un noteikumus Savienības tiesību aktos par valsts atbalstu."

(13) Savienībai būtu jāpaziņo, ka Komisija apņēmās izanalizēt Atbilstības komitejas konstatējumu ietekmi, novērtēt pieejamās iespējas, pabeigt un publicēt novērtējumu un attiecīgā gadījumā nākt klajā ar pasākumiem, kas vajadzīgi, lai risinātu Atbilstības komitejas aktualizēto problēmu atbilstoši paziņojumā norādītajiem termiņiem un ņemot vērā noteikumus Savienības tiesību aktos par valsts atbalstu. Tāpēc Savienībai būtu jāatzīst Atbilstības komitejas konstatējumi lietā ACCC/C/2015/128 un jāierosina Pušu sanāksmei atlikt nostājas par minētajiem konstatējumiem pieņemšanu uz Pušu sanāksmes nākamo sesiju, nevis apstiprināt minētos konstatējumus. Ja Savienības nostāju par Atbilstības komitejas konstatējumu lietā ACCC/C/2015/128 atzīšanu neakceptē pārējās Orhūsas konvencijas Puses,

([4]) Tiesas (plēnuma) 2011. gada 8. marta atzinums 1/09, atzinums sniegts saskaņā ar LESD 218. panta 11. punktu, ECLI:EU:C:2011:123, 80. punkts.

Savienībai būtu jāierosina, ka par to lēmuma VII/8f daļu, kas attiecas uz lietu ACCC/C/2015/128, lemj atsevišķi, un Savienībai būtu jānoraida minētās lēmuma VII/8f daļas pieņemšana, lai atliktu lemšanu par minētajiem Atbilstības komitejas konstatējumiem. Ja par minēto lēmuma VII/8f daļu nav iespējams lemt atsevišķi, Savienībai – pēc tam, kad ir izmantotas visas šajā nolūkā pieejamās iespējas, un kā galējais līdzeklis, – būtu jāieņem nostāja lēmuma VII/8f pieņemšanu atlikt kopumā līdz Pušu sanāksmes nākamajai sesijai.

(14) Atbilstības komitejas konstatējumu lietā ACCC/C/2013/96 priekšmets ir Savienības atbilstība saistībā ar to, ka Komisija ir pieņēmusi "kopīgu interešu projektu" sarakstu.

(15) Atbilstības komitejas konstatējumu lietā ACCC/C/2014/121 priekšmets ir Eiropas Savienības atbilstība saistībā ar atļauju pārskatīšanu vai atjaunināšanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES ([5]).

(16) Ziņojumā par pieprasījuma ACCC/M/2017/3 īstenošanu ietverto Atbilstības komitejas konstatējumu priekšmets ir turpmāki pasākumi saistībā ar lēmumu V/9g (lieta ACCC/C/2010/54, apstiprināti Pušu sanāksmē 2014. gadā).

(17) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu sanāksmes septītajā sesijā, jo lēmums VII/8f būs Savienībai saistošs,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Orhūsas konvencijas Pušu sanāksmes septītajā sesijā ("Pušu sanāksme") attiecībā uz lēmumu VII/8f par to, kā Savienība pilda savus Orhūsas konvencijā noteiktos pienākumus ("lēmums VII/8f") lietā ACCC/C/2008/32, ir akceptēt lēmumu VII/8f un apstiprināt Atbilstības komitejas konstatējumus un ieteikumus. Tomēr Savienība nodrošina, ka minētajā lēmumā ir atspoguļoti šādi punkti:

— lēmumā VII/8f atzinīgi novērtē to, ka Savienība ir veikusi visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību Atbilstības komitejas konstatējumiem, un

— lēmumā VII/8f apstiprina, ka Savienība būs pilnībā izpildījusi Atbilstības komitejas ieteikumus attiecībā uz lietu ACCC/C/2008/32, tiklīdz būs stājies spēkā Regulas (EK) Nr. 1367/2006 grozījums.

Paziņojumā par lēmumu VII/8f attiecībā uz lietu ACCC/C/2008/32 Savienība uzsver Savienības valsts tiesu kā Savienības tiesību vispārējās jurisdikcijas tiesu centrālo lomu un prejudiciālo nolēmumu sistēmu, kas paredzēta LESD 267. pantā, kā derīgu pārsūdzības līdzekli.

2. pants

1. Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu sanāksmes septītajā sesijā attiecībā uz lēmumu VII/8f lietā ACCC/C/2015/128, ir neapstiprināt Atbilstības komitejas konstatējumus, bet tā vietā atzīt Atbilstības komitejas paustās bažas un izdarītos konstatējumus un ierosināt atlikt nostājas par konstatējumiem minētajā lietā pieņemšanu uz Pušu sanāksmes nākamo sesiju.

2. Lai pamatotu lūgumu par šādu atlikšanu un pierādītu savu gatavību nekavējoties veikt turpmākus pasākumus saistībā ar Atbilstības komitejas konstatējumiem lietā ACCC/C/2015/128, Savienība paziņo, ka saistībā ar likumdošanas procedūru attiecībā uz Regulas (EK) Nr. 1367/2006 grozīšanu Komisija ir nākusi klajā ar paziņojumu, kurā:

— tā ir paziņojusi, ka patlaban analizē konstatējumu ietekmi un novērtē pieejamās iespējas,

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

— tā ir apņēmusies minēto novērtējumu pabeigt un publicēt līdz 2022. gada beigām,

— tā ir apņēmusies attiecīgā gadījumā līdz 2023. gada beigām nākt klajā ar pasākumiem šīs problēmas risināšanai, ņemot vērā Savienības un tās dalībvalstu pienākumus saskaņā ar Orhūsas konvenciju un noteikumus Savienības tiesību aktos par valsts atbalstu.

Komisijas paziņojumu pirms Pušu sanāksmes septītās sesijas dara pieejamu pārējām Orhūsas konvencijas Pusēm un Atbilstības komitejai.

3. Ja pārējās Orhūsas konvencijas Puses neakceptē nostāju, kas Savienības vārdā ieņemta lietā ACCC/C/2015/128 un kas minēta šā panta 1. punktā, nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu sanāksmes septītajā sesijā attiecībā uz lēmumu VII/8f lietā ACCC/C/2015/128, tā vietā ir atsevišķi lemt par to lēmuma VII/8f daļu, kas attiecas uz lietu ACCC/C/2015/128, un noraidīt lēmuma VII/8f minētās daļas pieņemšanu nolūkā atlikt lēmuma pieņemšanu par minētajiem Atbilstības komitejas konstatējumiem līdz nākamajai Pušu sanāksmes sesijai.

4. Ja, neraugoties uz intensīvām apspriedēm ar Orhūsas konvencijas biroju un pārējām Orhūsas konvencijas Pusēm, nav iespējams atsevišķi lemt par to lēmuma VII/8f daļu, kas attiecas uz lietu ACCC/C/2015/128, un atlikt lēmuma pieņemšanu minētajā lietā, vienlaikus apstiprinot tās lēmuma VII/8f daļas, kas attiecas uz lietām ACCC/C/2008/32, ACCC/C/2013/96, ACCC/C/2014/121 un ACCC/C/2010/54, un Savienība koordinācijas uz vietas rezultātā nonāk pie secinājuma, ka ir izmantotas visas šajā nolūkā pieejamās iespējas, nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu sanāksmes septītajā sesijā attiecībā uz lēmumu VII/8f lietā ACCC/C/2015/128 – kā galējais līdzeklis – ir lēmuma VII/8f pieņemšanu atlikt kopumā līdz Pušu sanāksmes nākamajai sesijai.

3. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu sanāksmes septītajā sesijā attiecībā uz lēmumu VII/8f par lietām ACCC/C/2013/96 un ACCC/C/2014/121 un pieprasījumu ACCC/M/2017/3 saistībā ar lēmumu V/9g (lieta ACCC/C/2010/54), ir apstiprināt lēmumā VII/8f iekļautos Atbilstības komitejas konstatējumus un ieteikumus.

4. pants

Par nelielām izmaiņām 1., 2. un 3. pantā minētajās nostājās Savienības pārstāvji var vienoties, –apspriežoties ar dalībvalstīm, koordinācijas uz vietas laikā un ņemot vērā iespējamās sarunas par lēmumu VII/8f Pušu sanāksmes septītajā sesijā –, bez papildu Padomes lēmuma.

5. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Luksemburgā, 2021. gada 11. oktobrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
J. PODGORŠEK